

Pamätník obetiam Prvej svetovej vojny je opäť na svojom mieste **str. 2**

Vyhliadková lávka a bežec-ké trate: noviny zo Skalky **str. 3**

Kremnické noviny 2021: ako budú vychádzať po novom **str. 4**

Na slovíčko s primátorom

MILÍ KREMNIČANIA,

november je na svojom konci a pred nami je mesiac, ktorý mnohí z nás pokladajú za jeden z najkrajších v roku. December so svojou zimnou atmosférou nás núti prehodnotiť predchádzajúce obdobie a nejak podvedome sa začíname tešiť na stretnutia s rodinou a priateľmi pri vianočnom stromčeku. Chcem veriť, že aj tento rok to bude tak.

Za uplynulý mesiac sme dokončili asfaltovanie na Zlatej ulici, výmenu šindľa na Dolnej bráne a prisľúchajúcich múroch, rozšírili sa parkovacie plochy na ulici Dolnej. V meste sa robili opravy asfaltových plôch infražiarou. Pre Materskú školu na Dolnej ulici sme obstarali nový konvektomat.

Stále prebiehajú rokovania ohľadom rozšírenia autobusových a vlakových spojov z Kremnice na smer Bratislava a Martin. Rokovania sú stále len v rovine neistých prisľubov. Opakovane sme apelovali na Slovenskú správu ciest Banská Bystrica, aby projekt pre zvýšenie bezpečnosti na ceste I/65 bol zaradený do investičného plánu pre rok 2021. Odpoveď pre nás nebola uspokojujúca, nakoľko projekt je zaradený do zoznamu investičných akcií, ale bez finančného krytia. V danej veci budeme opätovne konať.

Dobrovoľní hasiči sú vybavení novým hasičským vozidlom, to umožnilo ich preradenie zo skupiny C do B a znamená to, že budú dostávať vyšší finančný príspevok na svoju činnosť, avšak budú na nich kladené aj vyššie nároky.

Mnohí z vás, ktorí sa pravidelne chodíte prechádzať do Partizánskej doliny ste si určite všimli, že na svojom pôvodnom mieste opäť stojí pamätník obetiam prvej svetovej vojny. V jarnom období v jeho okolí budú ešte osadené lavičky. Verím, že aj tento priestor sa stane obľúbenou oddychovou zónou nás všetkých. Pracujeme na obnove pamätníka obetiam druhej svetovej vojny v Dolnom parku, o ich ukončení vás budeme informovať.

Tak ako sme avizovali pri otvorení Via ferratového sveta, na Skalke pribudla ďalšia atrakcia - lávka, ktorá poskytuje krásne výhľady na Turiec, Krížnu a pohorie Kremnických vrchov. Chcem sa poďakovať všetkým, ktorí ste sa pričínili o to, že Skalka sa stala vyhľadávanou turistickou destináciou. Vážim si každého jedného z Vás, nakoľko viem, koľko osobného času pri tvorení myšlienky a jej realizovaní ste tomu obetovali a neváhali ste do toho vložiť aj vlastné finančné prostriedky. Ešte raz ďakujem.

Na Mestskom zastupiteľstve konanom dňa 15. 10. 2020 sme schválili rozpočet na rok 2021 a tiež uznesenie, ktorým sa mení rozsah vydávania Kremnických novín. Tieto v tlačenej forme budú vychádzať šesťkrát v roku a v zmenenom formáte. S informáciami týkajúcimi sa života mesta a mestského úradu sa budete stretávať aj na webovej stránke mesta, ktorá bude živšia a verím, že aj prehľadnejšia a budeme sa na nej reagovať aj na Vaše podnety.

V dňoch 31. 10. – 1. 11. 2020 v našom meste prebehlo celoplošné testovanie. Ďakujem všetkým, ktorí ste pri testovaní osobne pomohli, ale aj tým, ktorí ste sa prihlásili a boli ste ochotní pomôcť. Poďakovanie patrí aj všetkým Vám, ktorí ste nám pomohli vytvoriť zázemie pre testujúce tímy, či to už bolo stravou, ubytovaním, ionizátormi vzduchu, stanmi, domácimi vynikajúcimi koláčikmi, ale aj dobrým slovom a úsmevom.

Tento rok bol ťažký, pokúsil sa nás mnohému naučiť a ešte dlho budeme musieť riešiť jeho následky. V nedeľu 29. 11. začína adventné obdobie. Skúsme spomaliť a viac sa venovať svojim blízkym aj sebe. Teším sa na stretnutia s Vami.

A. Ferencik
alexander.ferencik@kremnica.sk
+421 903 808 560

Alexander Ferencik
primátor mesta Kremnica

SLÁVNE KREMNICKÉ 14. STOROČIE: príspevok k 692. výročiu mesta

17. novembra Kremnica oslavovala 692. výročie svojho založenia. Vzhľadom k platným protipandemickým opatreniam sme výročie nemohli osláviť spoločne, preto si ho pripomenieme aspoň ná-

vratom k slávnej kremnickej histórii.

Prečítajte si príspevok historika Daniela Haas Kianičku o bohatom 14. storočí na strane 6.

EMIL Z KREMNIC

NOVEMBER
ENIFAC 20'

kreslený komix na pokračovanie

Zreštaurovaný pamätník obetiam 1. svetovej vojny sa vrátil k svojmu pôvodnému vzhľadu

Veronika Chrienová, foto: Matej Kapusta

Pôvodne honvédske pamätník vojakom generála Görgeiho z roku 1899, z ktorého sa v roku 1928 stal pamätník obetiam 1. svetovej vojny, sa po 14 rokoch vrátil na svoje miesto na Bystrickej ulici.

Pamätník si v roku 1928 pri príležitosti 10. výročia ukončenia vojny, vzniku Československej republiky a 600. výročiu založenia Kremnice prešiel obnovou. Odvtedy pamiatka pripomínala obeť 1. svetovej vojny. Pôvodný pamätník bol postavený na kuželovitom násype zeminy, po ktorom viedli od chodníka schody. Hornú časť pomníka tvoril kovový pylón, na ktorom sme mohli nájsť mosadzné tabuľky s menom, miestom a rokom padlej obete. Na vrchole pylónu bol pôvodne osadený orol s rozprestretými krídlami, toho neskôr nahradil mosadzný dvojkríž.

Výchrica, ukradnuté tabule, časti v dezolátnom stave

V roku 2006 sa Kremnicou prehnala výchrica, ktorá nechala pamätník rozlamaný. V tomto roku boli z pamätníka ukradnuté mosadzné tabule pripomínajúce obeť vojny. Zvyšky pamiatky boli uložené v depozíte technických služieb, kde ležali až donedávna. „Časti pamätníka boli v dezolátnom stave, boli tam veľké úbytky hmoty,“ hovorí o stave pamiatky reštaurátor pamätníka Mgr. art. Matej Kapusta.

Na chýbajúci pamätník, ktorý na 14 rokov opustil svoju pozíciu, upozorňoval aj Miestny odbor Matice slovenskej v Kremnici otvoreným listom poslancom pred viac ako rokom. Už vtedy primátor mesta Alexander Ferencík prisľúbil obnovu pamiatky, ktorá stála takmer 24 000 eur. Financoval ju Ministerstvo vnútra SR z prostriedkov určených na obnovu vojnových hrobov s menšou spoluúčasťou mesta.

Pamätník bol obnovený reštaurátorským spôsobom

„Niektoré časti pamätníka sa urobili nanovo, chýbajúce časti hmôt boli zhotovené z minerálneho kompozitu na báze epoxidovej živice,“ vysvetľuje Matej Kapusta s tým, že síce nejde o kultúrnu pamiatku, rozhodli sa obnovu realizovať reštaurátorským spôsobom. „Ohľad sa bral na historické časti pamätníka, vrátili sme sa k pôvodnej farbe z roku 1928, robili sme aj sondážny prieskum,“ dodáva Kapusta. Pred rokom 1928 pamätník ľudia poznali ako červený, zelenú farbu nadobudol po obnovách. Po roku 1928 si podľa sondážneho prieskumu Mateja Kapustu pamätník prešiel niekoľkými úpravami, ktoré spočívali najmä v aplikácii nových náterov, čím vznikli vrstvy farby. Rekonštrukciou si prešli aj chodník, dlažbová plocha a schodíky vedúce k pomníku. Na jar má mesto v pláne urobiť štrkový násyp a osadiť lavičky. Pre pamätník mesto osadilo nočné osvetlenie, takže je na neho zaujímavý pohľad aj vo večerných hodinách.

Rekonštruje sa aj pamätník obetiam 2. svetovej vojny v Dolnom parku

Objekt pamätníka v Dolnom parku bol postavený v roku 1928 kamenárom Ludevítom Hornom z Banskej Bystrice v hornej časti mesta Kremnica ako Slovenský národný pomník. V roku 1942 sa v jeho blízkosti prepadla zem do hĺbky troch metrov. Pravdepodobne bol hneď demontovaný. Po vojne sa rada MNV uzniesla dať upraviť spoločný hrob v boji o oslobodenie padlých hrdinov nachádzajúci sa v mestskom parku v Kremnici.

Pred rekonštrukciou mali niektoré časti kamennej hmoty pamätníka poškodené časti, vplyvom poškodenej konštrukcie tiež hrozilo odpadnutie kovovej časti pamätníka. Popraskané boli aj polveniec a hviezda z medeného plechu. V rámci rekonštrukcie sa obnovy dočkajú aj pamätné tabule, ktorých časti boli, ako v prípade pamätníka na Bystrickej ulici, odcudzené.

Rekonštrukcia pamätníka obetiam 2. svetovej vojny by mala byť dokončená do konca roka 2020.

Stav častí pamätníka pred rekonštrukciou

Reštaurovanie pamätníka

Pamätník na svojom mieste na Bystrickej ulici.

Pouličná obrazová galéria by mohla skrásliť Lúčanský priechod po jeho rekonštrukcii v roku 2021

Veronika Chrienová, foto: startlab

Po veľkoplášnom nápise #kremnica, ktorý sa najmä počas letných mesiacov stal obľúbenou fotografickou kulisou pre turistov, prichádza projekt Kremnické e#teriéry s ďalším nápadom. Projekt Pouličná obrazová galéria by mal do mestských uličiek priniesť ochutnávku miestneho umenia.

Inšpiráciou iniciátorov projektu, ktorým je OZ Bašta Musica, bola pouličná galéria Venkova v meste Svitavy. „Výtvarné umenie má u nás ideálne zázemie. Škola úžitkového výtvarníctva, ZUŠ J. L. Bellu, v Kremnici žijúci výtvarníci a v minulosti slávne mená ako Gejza Angyal (1888 - 1956), či Viktor Hermély (1891 - 1973) robia z Kremnice mesto výtvarného umenia,“ hovorí organizátor projektu na stránke startlab.sk, kde je možné nápad finančne podporiť. „Vybranú uličku chceme dať do podoby, ktorá je vhodná pre naše krásne historické mesto, osadiť v nej exteriérové obrazové rámy s výtvarnými prácami žiakov ZUŠ a študentov ŠUV, ale aj iných výtvarníkov, ktorí o výstavu svojich diel v našej pouličnej galérii prejavia záujem,“ vysvetľujú ďalej iniciátori. Podľa slov Mariána Vojtko z OZ Bašta Musica je už vopred dohodnutá spolupráca so žiakmi ZUŠ v Kremnici. Školu úžitkového výtvarníctva oslovia po získaní dostatočných financií cez startlab.sk. Galéria by mala byť verejná a prístupná bezplatne a po celý deň. Ako miesto realizácie výstavy majú organizátori vytypované viacero uličiek v Kremnici, medzi najpravdepodobnejšie patrí ulička medzi pešou zónou a pekárňou (Lúčanský priechod).

Rekonštrukciu Lúčanského priechodu mesto plánovalo už v tomto roku, no práce skomplikovala požiadavka na archeologický prieskum od pamiatkárov. Financie, ktoré boli vyčlenené na opravy priechodu, mesto použilo na asfaltovanie konca Zlatej ulice, rekonštrukciu parkoviska na Dolnej ulici pri cintoríne či na drenážne práce na Zámockom námestí. Podľa primátora mesta Alexandra Ferencíka sa Lúčanský priechod bude opravovať v roku 2021.

Galéria by mala byť osadená na fasádach domov v priestoroch uličky, s ktorých majiteľmi už OZ Bašta Musica predbežne nadviazala komunikáciu. „Ak bude dostatok financií, my by sme radi prispeli na úpravu fasády domu. Celé to budeme realizovať na mieste, ktoré nám odsúhlasí Krajský pamiatkový úrad a na ktorom sa dohodneme s majiteľmi dotknutých budov,“ vysvetlil Marián Vojtko.

Prispieť na projekt prostredníctvom portálu startlab.sk je možné sumou od 20 do 100 €, pričom prispievateľom organizátori sľubujú Zborník vystavených prác. Zborník bude k dispozícii aj v Kultúrnom a informačnom centre mesta Kremnica. Za vyzbierané peniaze organizátori zakúpia exteriérové rámy na osadenie výtvarných prác, ktoré budú odolné voči vplyvom počasia, ale aj potenciálnemu poškodzovaniu. Konečná realizácia projektu je plánovaná na jar 2021. Cieľom je projekt dokončiť pred letnou turistickou sezónou.

Galéria Venkova v meste Svitavy, ktorá je inšpiráciou projektu Pouličná obrazová galéria v Kremnici

Vyhliadková lávka na Skalke: bezpečný adrenalínový zážitok

Veronika Chrienová

Via ferratový svet na Skalke získal novú atrakciu. Tá pribudla na konci visutého lanového mosta. Je ňou vyhliadková lávka s preskleným zakončením, ktorá poskytuje krásne výhľady a navyše aj pocit adrenalínového zážitku.

Výhľady na Turčiansku dolinu, hrebeň Kremnických vrchov či Krížnu sú jedným z lákadiel, prečo vyhliadkovú lávku navštíviteľ. Kvôli návšteve lávky nie je potrebné nasadiť si výstroj, cesta k nej je podľa slov primátora Kremnice Alexandra Ferencíka skôr prechádzkou. Je preto vhodná aj pre rodiny s deťmi.

Realizácia lávky stála približne 13 000 eur, všetky finančné náklady však mesto vyriešilo sponzorský. „Od práce cez materiál, všetko sme dokázali pokryť zo sponzorských príspevkov,“ hovorí organizátor projektu Marek Volka. VOX7, s.r.o., ELBA a.s., Lukromtel, s.r.o., Dobrý kraj, Banskobystrický

kraj Turizmus – Oblastná organizácia cestovného ruchu Stredné Slovensko, ŽP EkoQelet a.s., Vspoj s.r.o. Všetkých sponzorov projektu môžu návštevníci lávky nájsť uvedených na presklenej podlahe na konci lávky.

Za myšlienku projektu je vedenie mesta Kremnica. „Na základe ich myšlienky sme projekt nakreslili a následne aj zrealizovali. Veľá ľudia o skale, kde sa lávka nachádza, ani nevedelo. Ja ju poznám ešte z detstva,“ hovorí Marek Volka. Na vybudovanie lávky boli podľa Volku použité oceľ, sklo a drevo, z ktorého sú vyrobené aj časti via ferratového sveta. Adrenalínový zážitok lávky spočíva v jej mobilnosti, ktorá v kombinácii s preskleným koncom dodáva návštevníkom pocit klesania, resp. pohybu celej konštrukcie. Ak si niečo podobné chcete vyskúšať, môžete tak spraviť s celou rodinou. Na lávku je súčasne povolený vstup maximálne štyrom osobám.

Bežecké trate na Skalke čakajú už len na sneh

Veronika Chrienová, foto: Ivan Čillík

Nečakané sneženie v októbri spôsobilo škody na bežeckých tratiach na Skalke. Dnes sú však trate vyčistené a pripravené na prvý sneh.

Po októbrovej kalamite zostali podľa slov viceprimátorky Ivety Ceferovej na tratiach popadané konáre, listie a aj celé stromy. „Bežecké trate sa podarilo vyčistiť v celom rozsahu za pomoci zamestnancov Relax centra na Skalke, partie združenej okolo Romana Béreša, Mestského klubu lyžiarov, Bielej stopy Kremnica a Mestských lesov Kremnica. Časť tratí na bystrickej strane upravovali zamestnanci ZARES Banská Bystrica,“ doplnila Ceferová.

S kosením a prepilovaním tratí začali už v septembri Roman Bereš a MKL Kremnica. Títo prepíli, pokosili a odvodnili štandardné bežecké trate v okolí Štadióna R. Čillíka. „Mesto malo v pláne prekosenie severného a južného okruhu, toto sa vzhľadom na nepriaznivé počasie nepodarilo zrealizovať,“ doplnila Iveta Ceferová.

Aj v minulých rokoch úpravu bežeckých tratí zabezpečovali najmä Roman Béreš, MKL Kremnica, TJ Biela stopa a Búda, s.r.o. Pri takejto spolupráci mesto zostane aj v zimnej sezóne 2020/2021. „Pri úprave tratí výrazne pomáha aj bystrická strana,“ dodáva Ceferová.

V minulosti si bežkári zvykli na dobrovoľné prispievanie na úpravu tratí protredníctvom kúpy náramkov. Tento rok bude podľa Ivety Ceferovej možné prispieť aj prostredníctvom platobnej karty v mobilnej aplikácii. „Tak ako aj po iné roky, výťažok bude použitý na úpravu tratí a zostatok do rozvoja strediska,“ hovorí Ceferová. Minulý rok sa za dobrovoľné príspevky na Skalke osadili sanitárne kontajnery so skrinkami na magnetické zámky.

Pre bežkárov bude v zime k dispozícii aj 400m úsek na rovine, ktorý mesto v auguste pripravilo pre korčuliarov. „Vďaka tejto časti trasy sa zjednoduší zimná úprava bežeckých tratí, bude sa tu dať bežkovať skôr ako inde,“ povedal v lete pre Kremnické noviny primátor mesta Alexander Ferencík s tým, že vďaka rovinnatému terénu tu nebude potrebné veľké množstvo snehu.

Priestor pre volených predstaviteľov samosprávy

Janka Volková, poslanc MsZ (časť textu, ktorá je nad rámec povolených 300 slov pre volených predstaviteľov samosprávy, je spolplatnená podľa platného cenníka za inzerciu)

Malo by sa mesto zaoberať zmenou systému odpadového hospodárstva? Môže separácia ovplyvniť výšku poplatku za smeti?

Milí Kremničania!

V poslednom vydaní kremnických novín vyšiel článok, týkajúci sa odpadového hospodárstva, resp. zvyšovania poplatkov za odpady, ku ktorému sme sa niektorí poslanci vyjadrili a zatiaľ neschválili návrh VZN, ktorý počíta so zvyšovaním poplatkov za odpady.

Odpadové hospodárstvo (OH) je celospoločenský problém, ktorý sa týka každého jedného z nás. Niektorí obyvatelia, domácnosti, reštaurácie, firmy si nedokážu predstaviť, koľko kilogramov odpadu vyprodukuje, resp. koľko odpadu majú v odpadových nádobách, či kontajneroch. O tom, aký systém OH je výhodný, by sa dalo rozprávať veľa. Je to zložitý proces, do ktorého vstupuje viacerých faktorov a preto treba nájsť spôsob, z ktorého bude profitovať mesto, občan a v neposlednom rade aj príroda.

Obce a mestá na Slovensku budú mať od r. 2021 novú povinnosť, zabezpečiť triedený zber kuchynského, biologicky rozložiteľného odpadu. Taktiež, novela zákona o odpadoch priniesla požiadavku, mať povinné váhy na váženie odpadu v zberových vozidlách. Táto zákonná povinnosť by mala vstúpiť do platnosti od roku 2023, s čím súvisia aj nie malé investície, na ktoré sa musia samosprávy pripraviť.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti máme záujem, aby sme sa touto problematikou začali zaoberať a aby sa zmenil celkový systém odpadového hospodárstva z dôvodu narastania poplatkov za skladovanie a spracovanie komunálneho a separovaného odpadu aj v našom meste. Alternatív, ako sa to dá, je viacej. Zberové spoločnosti nám dnes ponúkajú rôzne možnosti, či už čipovanie odpadových nádob alebo váhový systém, výsledkom čoho je, že váženie jednotlivých odpadových nádob je dôležité a spravodlivé voči zodpovedným obyvateľom a zároveň k životnému prostrediu. Dôraz sa kladie hlavne na váženie zmesového komunálneho odpadu. Zavedením hmotnostného zberu komunálneho odpadu tak nastáva pokles v množstve vyprodukovaného odpadu.

V niektorých samosprávach už hmotnostný zber funguje. Zavádzanie nového systému nie je jednoduché, ale časom prináša výsledky. Napríklad mesto Senec, ktoré zaviedlo čipovanie odpadových nádob alebo obec Košeca (okr. Ilava), kde zaviedli hmotnostný zber a obyvatelia platia len za to, čo vyhodí. Obci, samospáv a tiež iných krajín, kde sa na separáciu odpadu kladie veľmi vysoký dôraz a ktoré postupne prechádzajú na zmeny v odpadovom hospodárstve pribúda, sú inšpiráciou pre iné samosprávy.

Na otázky: Prečo by som mal separovať? Čo z toho mám? Akú mám motiváciu separovať odpad? Ako súvisí navyšovanie poplatkov za odpady so separáciou odpadov? Položili ste si aj Vy niekedy tieto otázky? Možno nie doteraz, kým nás to neovplyvňovalo ekonomicky a tiež ekologicky. So stúpajúcou motiváciou ľudí k separácii by mal priamoúmerne klesať objem nevytriedeného odpadu v meste.

Pravdou je, že mesto sa už v minulosti pokúsilo navýšiť poplatky za odpady. Mám za to, že cieľom zmeny koncepcie OH a separácie by malo byť, aby každý občan dokázal vytriediť čo najviac odpadu a platil len za to, čo nie je možné zrecyklovať. Pokiaľ bude každý platiť len za svoj skutočne vyprodukovaný odpad a „pocíti to na svojej peňaženke“, váženie odpadu nadobudne nový rozmer. To znamená, Separujem – tvorím menej komunálneho odpadu – platím menej a chránim životné prostredie! Neseparujem – platím viac!

Na zmenu systému je potrebné v predstihu sa pripraviť. Za aké obdobie sa dá zmeniť myslenie komunity? Nepríde to zo dňa na deň. Je dôležité, aby každý jeden z nás začal najskôr sám od seba. Potreba zaoberať sa jednak ekonomicko-finančnou analýzou, ale tiež vzdelávaním populácie. Edukovať ľudí v tom, že separovanie je dôležité nielen pre nás, naše peňaženky, ale aj pre životné prostredie. Ako bolo uvedené, poplatky za skládky sa stále zvyšujú. Závisia od miery triedenia, z čoho je jasne zrejmé, akým smerom sa máme uberať. Taktiež, náklady na vývoz zmesového komunálneho odpadu by nemali narastať a nemali by prevyšovať príjmy mesta, ktoré plynú z výberu poplatkov! Aj z uvedeného dôvodu je potrebné zväziť, o koľko sa budú poplatky za odpady zvyšovať. Možností je viacej. Je len na nás, ako sa k danej veci spoločne postavíme.

Kremnické noviny budú od roku 2021 vychádzať po novom

Veronika Chrienová

Štatút Kremnických novín platný od januára 2021. Na novembrovom zasadnutí mestského zastupiteľstva poslanci schválili pozmenený Štatút Kremnických novín. Celé znenie štatútu je možné si pozrieť na webovom sídle mesta. Pasáže zo štatútu, ktoré prinášajú zmeny vo vydávaní Kremnických novín:

§2

Vydavateľské podmienky a zameranie novín

1. KIC vydáva KN periodicky šesťkrát do roka v mesiacoch: január, marec, máj, august, október, december.
2. V mesiaci máj je súčasťou KN turistická príloha.
3. KN vychádzajú vo formáte A4 v počte strán 16 – 24 v náklade 1 500 kusov.
5. KN budú distribuované do odberných miest: Kultúrne a informačné centrum, Mestský úrad – Kancelária prvého kontaktu a ďalších miest určených vydavateľom KN.

§4

Obsahová náplň novín

5. Každý volený predstaviteľ samosprávy môže redakcií navrhovať témy na spracovanie. Všetky témy od volených predstaviteľov spracúva redakcia podľa zásad novinárskej etiky.

§7

Distribúcia novín

1. KN sú distribuované bezplatne do odberných miest určených vydavateľom.
2. Každý obyvateľ Kremnice má právo prevziať si výtlačok KN z odberného miesta v počte 1 kus na domácnosť.
3. KN sú uverejňované aj v elektronickej forme na webovej stránke mesta Kremnica.

Harmonogram Kremnických novín v roku 2021

	Uzávierka	V schránkach
JANUÁR	18.1.2021	29.1.2021
FEBRUÁR	-	-
MAREC	16.3.2021	26.3.2021
APRÍL	-	-
MÁJ	17.5.2021	28.5.2021
JÚN	-	-
JÚL	-	-
AUGUST	16.8.2021	27.8.2021
SEPTEMBER	-	-
OKTÓBER	18.10.2021	29.10.2021
NOVEMBER	-	-
DECEMBER	6.12.2021	17.12.2021

Otázky a odpovede k vydávaniu Kremnických novín od januára 2021

Ako často budú vychádzať Kremnické noviny?

Noviny bude Kultúrne a informačné centrum Kremnica vydávať šesťkrát do roka, a to v mesiacoch: **január, marec, máj, august, október, december**. V májovom čísle novín bude súčasťou vydania turistická príloha.

Budem noviny dostávať do schránky?

Nie, Kremnické noviny už nebudú distribuované do každej rodiny prostredníctvom pošty. To znamená, že noviny priamo do schránky už Kremničania dostávať nebudú.

Ako si môžem prevziať Kremnické noviny?

Noviny budú v mesiacoch, keď vychádzajú, dodané do odberných miest. Kremnické noviny si tak môže každá domácnosť prevziať osobne na určených miestach. Naisto to budú Kultúrne a informačné centrum a kancelária prvého kontaktu na mestskom úrade. Noviny tiež budú naďalej k dispozícii v trafike na Nám. SNP. Je možné, že časom sa počet odberných miest ešte zvýši, o čom budeme informovať.

Budú noviny vyzeráť tak, ako doteraz?

Aj keď dizajn a štruktúra Kremnických novín sa zatiaľ meniť nebudú, od januára prejdú noviny na menší formát A4. Dúfame, že v tomto novom formáte sa noviny budú jednoduchšie čítať. Vzhľadom k zmene formátu sa zmení aj počet strán novín, ktorých bude o niečo viac.

Kde sa každý mesiac dozviem o novinkách v meste, keď nebudú vychádzať noviny?

Kremnické noviny síce budú vychádzať len približne každý druhý mesiac, budú však naďalej obsahovať všetky dôležité informácie pre obyvateľov mesta. Zároveň sa posilní informovanie Kremničianov prostredníctvom webovej stránky kremnica.sk, kde od januára nájdete oveľa viac aktuálnych a zaujímavých informácií o dianí v meste.

Budem môcť naďalej uverejňovať inzerciu a príspevky do spoločenskej kroniky?

Áno, na uverejňovaní inzercie, platených aj neplatených príspevkov do spoločenskej kroniky sa nič nemení. Naďalej budeme prijímať všetky inzercie tak ako doteraz: prostredníctvom emailu na noviny@kremnica.sk, na telefónnom čísle 0908 296 312 a osobne v Kultúrnom a informačnom centre. Rovnako cenník inzercie sa nemení, môžete ho nájsť na webe www.kremnica.sk.

Môžem naďalej ako občan alebo volený predstaviteľ samosprávy prispievať do novín?

Áno, redakcia Kremnických novín bude naďalej prijímať príspevky, podnety, nápady od obyvateľov mesta. Každým príspevkom sa redakcia bude zaoberať a na základe pravidiel Štatútu Kremnických novín zväži ich uverejnenie. Redakcia naďalej prijíma aj podnety či nápady týkajúce sa príspevkov do KN, a to emailom na noviny@kremnica.sk alebo na čísle 0908 296 312. Navyše, príspevky do novín od obyvateľov mesta už budú uverejňované aj online na webovom sídle mesta, ak tak rozhodne redakcia KN.

Zmena sa však týka volených predstaviteľov samosprávy a ich možností prispievania do novín. Do konca roka 2020 má každý poslanec možnosť prispieť do riadne označeného priestoru pre volených predstaviteľov samosprávy príspevkom v rozsahu do 300 slov. Od januára 2021 sa tento priestor v novinách ruší, nahradí ho možnosť navrhovať redakcii KN témy na spracovanie. Všetky témy od volených predstaviteľov spracuje redakcia podľa zásad novinárskej etiky a podľa podmienok, ktoré vyplývajú zo Štatútu Kremnických novín.

V prípade, že máte ďalšie otázky ohľadom vydávania Kremnických novín od januára 2021, obráťte sa na redakciu emailom na noviny@kremnica.sk alebo telefonicky na **0908 296 312**.

VŠETCI SME ROVNAKÍ A KAŽDÝ INÝ – POKRAČUJEME

Zuzana Drexlerová, ŠŽŠ Kremnica

V Špeciálnej základnej škole internátnej v Kremnici sme úspešne ukončili projekt: Všetci sme rovnakí a každý iný – pokračujeme. Tento projekt je súčasťou grantového programu Bezpečne v komunite, bezpečne doma 2020, ktorého zriaďovateľom je poisťovňa KOOPERATÍVA v spolupráci s Nadáciou pre deti Slovenska. V rámci projektu sa nám podarilo získať finančné prostriedky na vytvorenie ešte bezpečnejšieho miesta pre žiakov v špeciálnej základnej škole internátnej. Rozšírili sme už existujúce

oddychové zóny pre žiakov I. stupňa. Dokúpili sme didaktické hry, stavebnice, legá. Športové náčinie a náradie pre žiakov II. stupňa. Pre týchto žiakov je dôležité, aby našli miesto pre svoj oddych, odreagovanie sa počas prestávok a vo voľnom čase po vyučovaní v školskom klube alebo na školskom internáte. Podarilo sa nám zorganizovať výlet – turistiku do Štiavnických vrchov. Vrch Sitno bol náš cieľ, ktorý sme úspešne zdolali a mnohí z nás spoznali nové miesta a krásy prírody na Slovensku. Pre žia-

kov, ktorí navštevujú dramaticko – hudobný krúžok sa nám podarilo zabezpečiť tradičné ľudové oblečenie – kroje na vystúpenia a reprezentáciu školy. Sme veľmi radi, že sa nám podarilo projekt uskutočniť aj v čase pandémie COVID 19.

Ďakujem všetkým zúčastneným za pomoc pri realizovaní projektu. Nadácii pre deti Slovenska a poisťovni KOOPERATÍVA za poskytnutie finančných prostriedkov.

Deti všetko zvládnu...

Kolektív MŠ Dolná

V mesiacoch október a november deti MŠ Dolná ani nevnímali napätú situáciu, ktorá nás všade obklopuje, pretože boli zaujaté pestrými aktivitami v materskej škole. I keď s obmedzením, ale zvládli sme šarkaniádu v areáli školského dvora. Vyrobené šarkany, lietadielká a iné jesenné príšerky lietali

našim školským dvorom. S radosťou sme si vytvorili lesnú škôlku na školskom dvore, kde si deti nasadili dub, smrek, borovicu a lipu. Tak sme si pripomenuli Deň stromov. Tešíme sa z novej záhradky. 10.11.2020 sme oslávili Deň materských škôl (4.11)

tiež na našom dvore. Tancom, hľadaním škôlkar-skeho pokladu, zvládnutím prekážkovej dráhy deti strávili príjemný a veselý deň so svojimi kamarátmi. Do ďalších dní si želáme veľa zdravička, úsmev na tvári a spokojné dni strávené s kamarátmi. Pevné zdravie želáme celému nášmu mestu.

Ospravedlnenie za chybu v texte októbrových Kremnických novín

V minulom čísle KN vyšiel na strane 2 článok s názvom „Materskú školu na Langsfeldovej ulici čakajú rozsiahlejšie opravy na dolnom poschodí“. Text článku obsahoval mylnú informáciu, že vrchné poschodie budovy MŠ na Langsfeldovej ulici neutrpelo žiadne škody. Horné poschodie budovy škôlky na Langsfeldovej ulici bolo tiež poškodené. Škody utrpeli podlaha, koberce a časť nábytku. Za chybu v pôvodnom texte sa ospravedľujeme. Redakcia Kremnických novín.

Kniha Lesy v dejinách Kremnice sa stala najlepšou vedeckou publikáciou na Slovensku za rok 2019

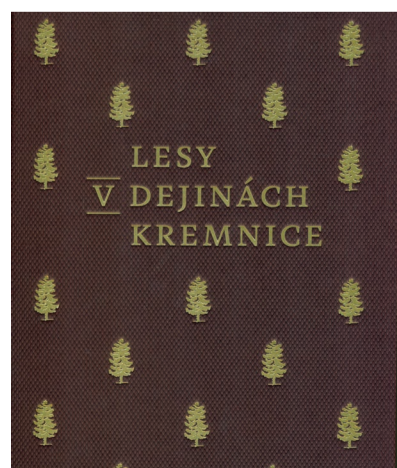
TS

Mestské lesy Kremnica vydali v roku 2019 reprezentatívnu monografiu Lesy v dejinách Kremnice. Jej autorom je historik Daniel Haas Kianička, spoluautorami Barbora Glocková a Luboš Kürthy.

Kniha má viac ako tristo strán a popisuje vývoj kremnického lesníctva od stredoveku až do nedávnej minulosti. Kremnica disponovala vždy veľkým lesným vlastníctvom, ktoré nadobudla darmi, kúpami i v súdnych sporoch, a musela si ho vždy hájiť ako jeden zo svojich najväčších klenotov. Lesy boli veľmi dôležité pre baníctvo, no lesníctvo bolo v Kremnici aj samostatným hospodárskym odvetvím, z ktorého mestu plynuli nemalé príjmy.

Text knihy je obohatený o množstvo zaujímavostí a doplná ho bohatá obrazová príloha. Kniha je kvalitne graficky spracovaná a vytlačovaná. Autorom jej dizajnu je Marek Kianička.

Monografia Lesy v dejinách Kremnice získala na jeseň roku 2020 cenu za najlepšiu vedeckú publikáciu na Slovensku za rok 2019. Cenu udeľuje každoročne Slovenská historická spoločnosť pri Slovenskej akadémii vied. Je to úspech vydavateľa knihy, autorov i všetkých ostatných, ktorí sa podieľali na jej vzniku.

SLÁVNE KREMNICKE 14. STOROČIE: príspevok k 692. výročiu mesta

Daniel Haas Kianička

Obdobím najväčšej slávy v histórii mesta bolo práve 14. storočie, keď sa tu ťažilo množstvo zlata a v mincovni sa začalo s razbou svetoznámych zlatých florénov — dukátov. Zároveň sa tu vo veľkom uplatnil vplyvný zahraničný, predovšetkým taliansky kapitál. Zlato a florény z Kremnice dokonca ovplyvnili vývoj na svetových obchodných trhoch. Do roku 1400 boli dobudované aj základné stavebné atribúty mesta — námestie a hrad. Od prelomu 14. a 15. storočia sa mesto administratívne vymanilo spod dohľadu kráľovskej banskej a mincovej komory a získalo plnú autonómiu.

Najstaršia písomná zmienka o Kremnici pochádza z roku 1328. V tom roku jej uhorský kráľ Karol I. Róbert udelil mestské privilégia. Dejiny osídlenia údolia kremnického potoka, ako aj samotnej Kremnice sú však určite staršie. Poukazujú na to archeologické nálezy a svedčí o tom aj samotná výsadná listina. Kremnica sa v nej spomína ako už existujúca osada zvaná Cremnychbana (latinská výslovnosť Kremnychbana, slovenská Kremničaňa). Pomenovanie zároveň hovorí o tunajšej rozvinutej banskej činnosti i o tom, že pomenovanie mesta je slovenského pôvodu (názov mesta je odvodený od pomenovania nerastu kremeň). Z predprivilegiálneho obdobia pochádza aj osídlenie návršia, na ktorom neskôr vyrástol Mestský hrad. Viacgeneračné hroby pod hradbou prepojenou s hradným karnerom svedčia o pochovávaní v Kremnici určite pred rokom 1328, prinajmenšom na prelome 13. a 14. storočia.

Po roku 1328 sa Kremnica začala prudko rozvíjať. Umožnilo jej to nielen základné privilégium, ale aj ďalšie kráľovské výsadné listiny. V roku 1358 potvrdil kráľ Ľudovít I. mestu užívanie slobôd ako v iných banských mestách, bez povinnosti vykonávania bezplatných prác a služieb. V roku 1385 zas kráľovná Alžbeta nariadila, aby kremnických mešťanov nikto v krajine nezadržával na cestách, neväznil a nestaval pred svoj súd, súdení mali byť výlučne kremnickým mestským súdom. V roku 1396 získala Kremnica tzv. hrdelné právo, teda výsadu chytať, väzniť a popravovať zločincov a zbojníkov škodiacich mestu, a to aj na majetkoch kráľa a šľachty. Okrem kráľovských privilégií sa mesto pri správe každodenných záležitostí riadilo aj domácim zvykovým, teda nepísaným právom. Od 14. storočia stála Kremnica aj na čele Zväzu stredoslovenských banských miest.

Baničstvo sa v Kremnici v 14. storočí prudko rozvíjalo. Už podľa listiny kremnickej mestskej rady z roku 1331 tu pracovali banské mlyny, huty a stupy. Dolovanie bolo v 14. storočí vysoko ziskové, pretože sa ťažilo v oxidáčnych vrstvách pri povrchu, mimoriadne bohatých na kov. Podľa uvedenej listiny z roku 1331 bol ťažiar Jeclin z Olfy dŕžiteľ talianskeho podnikateľovi a obchodníkovi Štefanovi Marsiliimu sumu 150 hrvien, teda 525 florénov. Z produkcie mlynov, hút a stupy bol schopný dlh splatiť za necelý polrok, čo znamená, že spomenuté technické zariadenia vyprodukovali za neuveriteľne krátke obdobie roka viac ako trojnásobok svojej vlastnej hodnoty. Na základe údajov z roku 1402 sa odhaduje, že sa v druhej polovici 14. storočia v stredoslovenskej banskej oblasti vydolovalo ročne asi 1 500 kg zlata, z čoho väčšina pochádzala z Kremnice. K celkovej uhorskej produkcii (2 500 kg) prispievala teda Kremnica pod-

statnou časťou.

V súvislosti s rozmachom Kremnice v oblasti baničtva, mincovníctva i samotného mestského života, si treba uvedomiť, že napriek kráľovskej podpore by bol tento boom nemysliteľný bez prítomnosti zahraničného kapitálu. Spočiatku tu investovali najmä Taliani, ale aj rôzni podnikatelia a ťažiar z nemeckých krajín. Už kutnohorski minciari, ktorí prišli do mesta pomáhať pri zakladaní mincovne, boli talianskeho pôvodu, resp. vyškolení Talianmi. Prvý komorský gróf Leopold bol podľa všetkého napojený na najvýznamnejšiu banku sveta, spoločnosť Bardiocov z Florencie. Aj druhý gróf Frithko mal napojenie na zahraničný kapitál. O Štefanovi Marisiliim, ktorý pochádzal z rodiny florentských veľkoobchodníkov, už bola reč. Filip Scolari, zvaný Pipo, pochádzajúci takisto z Florencie, bol jedným z najbližších spolupracovníkov kráľa Žigmunda Luxemburského a zároveň kremnickým komorským grófom (1399). Z nemeckých podnikateľov sa vie o prítomnosti Regensburčanov (1385) a Viedenčanov (1373). Už v roku 1331 sa v meste spomína bohatý ťažiar Jeclin pochádzajúci zo saského mesta Olpe (Olfen).

Vzhľadom na uvedené prepojenia i záujem panovníka o uplatnenie sa uhorského zlata na svetových trhoch stala sa Kremnica jedným z centier, ktoré mali vplyv na celoeurópsky obchodný a menový vývoj. Bolo tomu tak prakticky už v čase povýšenia Kremnice na mesto v roku 1328. Krátko po udelení výsad totiž klesla na svetových trhoch cena zlata, čo mohlo byť spôsobené očakávaniami zo zvýšeného prílevu zlata z Uhorska, predovšetkým z Kremnice. V dôsledku realizovaných dodávok zlata zo strednej Európy sa v tom čase prudko zvýšila činnosť florentskej mincovne. Zlato z Kremnice teda svojím spôsobom vskutku ovplyvňovalo vývojové trendy vo svetovom obchode s týmto kovom.

Drahé kovy boli ťažiarovi povinní zamieňať za finančnú protihodnotu v kremnickej kráľovskej komore. Z pretaveného a odlúčeného zlata a striebra sa následne v mincovni vyrazili mince. Svojevoľný obchod s kovmi prísne zakazovali kráľovské nariadenia obsiahnuté aj v prenájomných zmluvách na kremnickú komoru z rokov 1335, 1338 a 1342. V kremnickej mincovni sa strieborné groše začali raziť prakticky okamžite po založení mincovne. Razba florénov je dokladovaná od roku 1335, nie je však vylúčené, že sa tu razili aj skôr, keďže by bolo neekonomické dopravovať kremnické zlato do iných mincovní. Mince razili minciari, ktorí patrili k privilegovaným vrstvám spoločnosti. V roku 1391 získali významnú výsadu: ich mzdy mali tvoriť jednu dvanástinu z každej hrivny zmincovaného striebra. Výnosným právom mešťanov, ktorí bývali na námestí (ringbürgeri) bola výsada dovozu a predaja vína. Podľa písomností z roku 1383 sa víno do Kremnice dovážalo predovšetkým z vacovsko-novohradsko-hontianskej oblasti. Víno sa čapovalo vo vstupných sieňach meštianskych domov, tzv. mázhausoch. Podľa privilégia z roku 1396 mali richtár a ostatní členovia mestskej rady aj právo variť a predávať pivo. Popri ťažiaroch pôsobili v meste aj rôzni obchodníci a remeselníci.

Obyvateľstvo žijúce v Kremnici malo, prirodzene, aj svoj každodenný život. Ľudia museli mať strechu nad

hlavou, museli sa odievať a stravovať a takisto vyplniť čas mimo práce rôznymi aktivitami. Nálezy keramiky z hradu z konca 14. storočia nás informujú o tom, ako vyzerali nádoby, v ktorých ľudia varili, i riad, z ktorého jedli. Vo veľkom množstve boli na hrade objavené zvláštne lievikovité poháre zo sivej hlíny, ktoré možno označiť za kremnický typ. Konkrétne recepty, žiaľ, nepoznáme. Konzumovalo sa však určite pečivo a mäso, ktoré dopĺňali tradičné strukoviny. Vo veľkom sa popíjalo víno a pivo. O odevoch máme iba nejasnú predstavu. Z textílií, z ktorých sa vyrábalo šatstvo, je písomne doložené iba jemné zahraničné súkno. O vnútornom vybavení domov nieť správ, známy je iba vonkajší výzor a vnútorné členenie niektorých stavieb. Čo sa týka voľného času, aj keď to nebol voľný čas v pravom zmysle slova, ľudia ho v stredoveku vyplňali najmä hodovaním spojeným s hudbou a tancom. Výčapy vína sa nachádzali v mázhausoch domov na námestí. O existencii krčiem vypovedá ich výskyt v okolitých dedinách — v Dolnom Turčeku (1371), v Kremnických Baniach (1361) a Kunešove (1342). Nevšedné udalosti pre mestá tvorili návštevy významných osobností. Z Kremnice 14. storočia o nich nemáme správy, zdá sa však nepravdepodobné, že by vzhľadom na dôležitosť mesta pre kráľovský dvor sem nezavítal aspoň jeho zakladateľ kráľ Karol I. Róbert.

V 14. storočí sa stretávame v meste aj s rôznorodými umeleckými a kultúrnymi prejavmi. Priezviská viacerých mešťanov prezrádzajú, že v Kremnici pôsobili zlatníci, ktorí sa venovali aj tvorbe pečatí a mincí. Predpokladá sa, že jeden z nich, známy zlatnícky majster Pietro di Simone Gallicus zo Sieny, autor kráľovskej pečate, mohol istý čas pôsobiť aj v Kremnici a vytvoriť tu najstaršie mestské pečatidlo (1331). Výtvarné prejavy 14. storočia reprezentujú najmä maľované iniciály v kódexoch a nástenná maľba (výjavy zo života svätého Erazma v kaplnke — karneri na hrade). O pestovaní gregoriánskeho chorálu vypovedajú tzv. neумы, stredoveké noty zachované na obaloch kníh v kremnickej archíve. Jeden z fenoménov umeleckého života predstavovala architektúra, a to tak vo svetskej, ako aj v cirkevnej oblasti. Ako príklad nech posluži spomenutá kaplnka — karner, na ktorej prízemí je zachovaná šesťdielna gotická klenba a zaujímavý profilovaný lomený vstupný portál vložený do obdĺžnikového rámu. Už v 14. storočí sa vyprofilovalo aj kremnické námestie, na ktorom bohatí mešťania vystavali nákladné a vzácne gotické domy. Kremnická farská škola je písomne doložená síce až v roku 1441, určite však existovala už v 14. storočí. Dokladajú ju nálezy bronzových písadiel, tzv. stilusov na hrade (pri juhovýchodnom oblúku hradieb) i zlomok Donatovej učebnice Ars minor zo 14. storočia, ktorý sa nachádza v kremnickej archíve. Na domáce možnosti vzdelania poukazujú aj zmienky o Kremničanoch študujúcich na zahraničných univerzitách. Na univerzite vo Viedni, založenej v roku 1365, to bolo spolu osem študentov.

14. storočie bolo v Kremnici obdobím jej najväčšieho rozkvetu. Svedkami týchto čias sú mnohé pamiatky, ktoré sa v meste dodnes zachovali — meštianske domy, chrámy, mincovňa atď. Toto dedičstvo je potrebné chrániť a odovzdať ho ďalej aj ďalším generáciám.

Uhorský kráľ Karol I. Róbert z Anjou, miniatúra z Kroniky Jána z Turca z roku 1488

Znak kremnickej rodiny Crazerovcov s gracou a čakanom zo svorníka klenby špitálskeho kostola v Kremnici, koniec 14. storočia

Kultúra v Kremnici žije (aj keď nie naplno) aj počas pandémie

KN

Nepredvídané opatrenia, rušenie hromadných podujatí, zatváranie prevádzok, odmedzené možnosti stretávania sa... to všetko je súčasťou kultúr-

neho sveta na Slovensku v posledných mesiacoch. Napriek tomu sa však nájde zopár kultúrnych aktivít, ktoré si môžeme užiť aj v takomto obmedze-

nom režime či už osobne alebo online. Prinášame prehľad zopár z nich.

MINISTERSTVO VNÚTRA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
ŠTÁTNY ARCHÍV V BANSKEJ BYSTRICI
pracovisko Archív Kremnica

Vás pozýva na výstavu

Divadlo a jeho podoby v archívnych dokumentoch

od 1. októbra 2020 do 31. mája 2021

Návštevné hodiny: Pondelok – Piatok / 8.00 h – 15.00 h
Kontakt: +421-45/674 47 05
Email: archiv.bb.kr@minv.sk
Ul. ČSA 951/82, 967 01 Kremnica

Virtuálne prehliadky a online podujatia

Veronika Chrienová, zdroj: muzeumkremnica.sk

Pokiaľ sa nemôžete osobne zúčastniť niektorej z prehliadok expozícií NBS – Múzea mincí a medailí, môžete do ich priestorov nahliadnuť prostredníctvom virtuálnej prehliadky cez stránku www.muzeumkremnica.sk.

Virtuálna prehliadka ponúka návštevníkom stránky možnosť nahliadnuť do priestorov expozícií múzea a prostredníctvom informačných bodov sa zoznámiť s vybranými exponátmi, resp. témami, ktoré expozície približujú. Návštevníci stránky sa tak dozvedia niektoré zaujímavosti nielen z dejín peňazí a medailérstva na území Slovenska, ale aj z histórie mesta Kremnica, jeho baníctva, hutníctva a slávnej kremnickej mincovne. Virtuálna prehliadka expozícií Líce a rub peňazí a Mestský hrad by mala návštevníkov webovej stránky povzbudiť k návšteve samotného múzea a jeho ďalších výstav, kde si vzácne exponáty môžu pozrieť „zblízka“.

Pokiaľ ste počas karantény dostali chuť na hudobné, divadelné či iné podujatie, mohli ste sa virtuálne zúčastniť niektorého z množstva takýchto podujatí organizovaných niekoľkými inštitúciami na Slovensku. Jednou z nich bol v novembri aj priestor pre kultúru Akropola v Kremnici, ktorý na svojej facebookovej stránke ponúkol koncerty, diskusiu, prednášku a aj divadlo. V podobných aktivitách bude Akropola pokračovať aj v decembri, viac sa dozviete na ďalšej strane. Online budú vysielané divadelné predstavenia, koncert aj prednáška. Vzhľadom k aktuálnemu miernemu uvoľneniu opatrení je možná aj osobná účasť niekoľkých ľudí, odporúčame však sledovať stránky MZ SR a Akropoly.

NBS – MÚZEUM MINCÍ A MEDAILÍ KREMnica

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

STRELA JASNÁ OKOVANÁ!

KREMICKÝ MEŠTIANSKY STRELECKÝ SPOLOK A JEHO TERČE

MEŠTIANSKY DOM
ŠTEFÁNIROVO NÁM. 32/38
KREMnica

OTVÁRACIE HODINY
OPENING HOURS

NOVEMBER - APRÍL

NBS – MÚZEUM MINCÍ A MEDAILÍ KREMnica

- LÍCE A RUB PEŇAZÍ**
Peňazte a medailérstvo v dejinách Slovenska numismaticko-historická expozícia
TWO FACES OF MONEY
numismatic-historical exhibition

Štefánikovo nám. 10/19, tel.: +421(0)45 6742696
Utorok – Sobota / Tuesday – Saturday
09:00 – 13:00 14:00 – 16:00
- MESTSKÝ HRAD**
s Kostolom sv. Kataríny
THE TOWN CASTLE
with the Church of St. Catherine

Zámocké nám. 568/1, tel.: +421(0)45 6743968
Utorok – Sobota / Tuesday – Saturday
09:00 – 12:00 13:00 – 16:00
- Dlhodobá výstava "Strela jasná okovaná Kremnický meštiansky strelecký spolok a jeho terče."
The exhibition titled "Dead on Target! Kremnica Burgess Shooting Society and Its Targets."

Štefánikovo nám. 32/38, tel.: +421(0)45 6744165
Pondelok – Piatok / Monday – Friday
09:00 – 12:00 13:00 – 16:00
- GALÉRIA**
krátkodobé výstavy umenia
GALLERY, art exhibitions
Štefánikovo nám. 33/40, tel.: +421(0)45 6743261

Pondelok – Piatok / Monday – Friday
09:00 – 12:30 13:30 – 16:00

www.muzeumkremnica.sk
www.facebook.com/muzeumkremnica

Milé deti,
pozývame vás na netradičné virtuálne

Stretnutie s Mikulášom

4. decembra
o 17.00

Z pohodlia vášho domova
budete môcť cez FB
sledovať ako Mikuláš
v Kremnici rozsvieti
vianočný stromček.
Nebude chýbať ani
vianočná rozprávka.

Všetky deti, ktoré napíšu Mikulášovi svoj odkaz na FB,
si budú môcť od pondelka 7.12. vyzdvihnúť sladkú odmenu
v Kultúrnom a informačnom centre od 9.00 do 16.00

December v Akropole

Filmy, koncerty, divadlo...pod jednou strechou

NEŽI V BUBLINE ŽI ONLINE!

"Ži online"

Najbližšie 2 mesiace sme pre vás pripravili online podujatia, ktoré budeme vysielat prostredníctvom našej Facebook stránky, čiže aj keď nechceme dehonestovať priamu komunikáciu ala "face to face", buďte online! (aspoň počas našich

podujatí).

"neži v bubline"

Naše aktivity chceme predstaviť aj divákovi, na ktorých sa čiastočne zabúda alebo ktorí sa ku kultúrnym podujatiam skrátka tak často nedo-

stanú. Chceme preto upozorniť na fakt, že každý sme nejaký - sme rôzni a svet nie je len čierno-biela šachovnica.

Tak isto sa budeme snažiť pripomínať (hlavne v dnešnej dobe) dôležité témy, aby sa z nás nestali naozajstné uzavreté bubliny

Prednáška

5. december, 17.00

NIKA MACINSKÁ: AKO DAŤ DEŤOM
TO ČO NAOZAJ POTREBUJÚ?

Začnite vedome naplňať potreby svojich detí pomocou skúseností, ktoré zbierala Nika Macinská, matka 8 detí, počas 20 rokov materskej praxe a tiež počas niekoľkoročných skúseností s mentorovaním mladých dospelujúcich ľudí.

Divadlo

9. december, 19.00

NOVÉ DIVADLO:
ANNA FRANKOVÁ

Svetoznámy príbeh o holokauste a 2. svetovej vojne očami trinásťročného dievčaťa.

Koncert

16. december, 17.00

MARTIN GEIŠBERG

Koncert známeho pesničkára plný rôznorodých piesní o živote, vzťahoch a prírode.

Divadlo

2. december, 17.00

TEÁTRO NELINE:
JA SOM INNA

Predstavenie rozpráva dojmavý príbeh o samote, prekonávaní strachu z ľudí a hľadani dôvery v súčasnom svete.

12. december, 19.00

DIVADLO Z PASÁŽE:
POSOLSTVO Z INEJ PLANÉTY

Inscenácia sa snaží zobrazit utopický svet hlavne pomocou humoru a nad sádzky v kontraste so svetom utrpenia, ktorú sa autori pokúsili čo najviac pripodobniť našej realite.

19. december, 19.00

TEATER KOMIKA:
KLAUNIÁDY

Krátke neverbálne predstavenia, v ktorých sa klaun stane kúzelníkom a tiež sa zahrá s bublinami.

VYNOVENÁ KNIŽNICA: V Knižnici Jána Kollára sa opäť pohli ľady

Peter Lysek, riaditeľ KJK

Po zrenovovanom oddelení literatúry pre deti a čiastočne aj oddelení literatúry pre dospelých, sme opäť niečo vynovili. Podarilo sa nám zrekonštruovať 35-ročné sociálne zariadenia na prízemí, ktoré si už zaslúžili obnovu. V spolupráci s Mestským bytovým podnikom sme

tieto zariadenia dali do novšieho vzhľadu hodného 21. storočia.

Ďakujeme za ústretovosť p. riaditeľke Mestského bytového podniku a jej pracovníkom za peknú prácu.

Na 400-ročnej budove je stále čo zveľadovať a

preto dúfame, že v čo najbližšej budúcnosti sa podarí opraviť aj zatekajúcu strechu, praskajúce steny a odstrániť plesne v niekoľkých miestnostiach. Nevyzerá to dobre a nie je to zdravé. Možno budúci rok prinesie príjemné prekvapenia.

Knižná novinka od Kremničana: Na knižnom trhu je nová kniha, ktorá nemá u nás obdobu

Peter Lysek, riaditeľ KJK

Kremničan Miroslav Michalech, športový televízny komentátor, redaktor i moderátor prichádza so sympatickou novinkou, keď verejnosti ponúka nešedné, dramatické, ale aj úsmevné príhody z jeho dlhej profesionálnej kariéry v bohato ilustrovanej knižnej publikácii s príznačným názvom „V rytme tanga“.

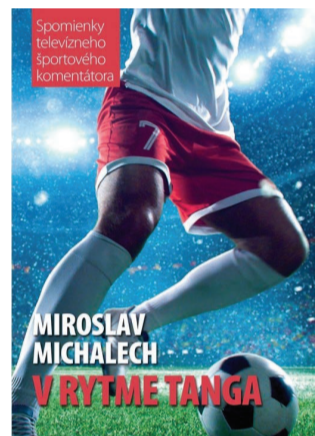
Mirova mladosť sa spája s Kremnicou, na ktorú vždy rád spomína, hlavne so štvrtou Rembíz, nad mestom (dnes ulica ČSA). Po maturite v roku 1971 viedli jeho študijné kroky do Bratislavy, kde vyštudoval žurnalistiku. Po jej skončení pracoval ako novinár, neskôr ako redaktor v STV, kde bol tvorcom

a moderátorom relácií Šport extra a Tango.

Absolvoval niekoľko olympiád a majstrovstiev sveta.

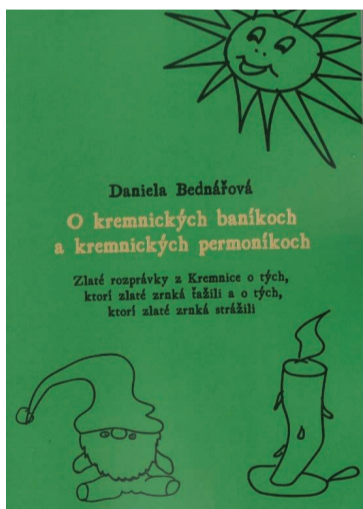
Od roku 2003 pôsobí v spravodajskej televízii TA3 ako športový moderátor, komentátor a spoluautor relácie Šport. Každoročne sme ho mohli v Kremnici stretnúť na Bielej stope, ktorú moderoval.

V minulosti chodil do Kremnice so svojím futbalovým mužstvom, ktoré hralo proti miestnym učiteľom. Hrávali tu ozaj veľké osobnosti herectva, speváci, futbaloví internacionáli, športovci a redaktori športu. Boli to krásne a veselé časy.

NOVÁ KNIHA DANIELY BEDNÁŘOVEJ PRE DETI: O kremnických baníkoch a kremnických permoníoch

Iveta Kuzmická, zástupkyňa riaditeľa KJK

Do knižnice sme medzi prvými dostali túto úžasnú novinku od autorky Danky Bednářovej. V rozprávkovej knihe „O kremnických baníoch a kremnických permoníoch“ sa deti dozvedia ako vznikol ošliador, banický kahanec, banický kahanec, prečo má jašterička salamander zlaté škvryny...

Sú v nej aj prázdne stránky - deti si knihu môžu ilustrovať

podľa vlastných predstáv. Ilustrácie budú môcť nosiť alebo poslať do našej knižnice na detské oddelenie, kde spoločne s autorkou usporiadame výstavu s vybranými detskými ilustráciami.

Kniha je venovaná všetkým deťom, ktoré sa s rozprávkovou knižkou chcú nielen pobaviť, ale aj z histórie sa niečo naučiť. Obsahuje aj pracovnú

časť - slovníček banických slovíčiek.

Ponúkame vám aj malú ukážku:

Rozprávky, ktoré nie sú len na sladké sničky, ale prinesú aj múdrosť do hlavičky. Hlboko v kremnickej bani pod zemou žijú permoníci.

Vedia o tom len všetci kremnickí baníci.

Nikto im neverí, keď rozprávajú a sem tam prezradia, že pod zemou žijú malí ľudkovia.

Takí ako oni.

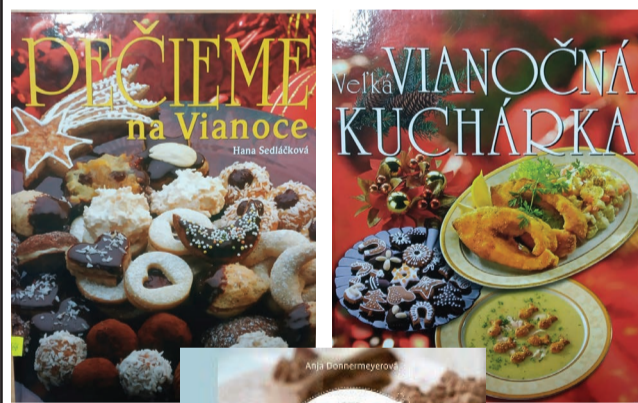
Presne takí chlapi.

Len sú veľmi maličkí, aby sa zmestili do banskej chodbičky a nebúchali si hlavu do skaly.

Len kremnickí baníci, ktorí pod zemou hľadajú zrná zlata vedia, a niekedy to aj povedia,

že sú tam ich ochrancovia, malí pomocníci, ich podzemní kamaráti – kremnickí permoníci.

NAČERPajte u nás inšpiráciu NA VIANOČNÉ HODY. TIETO A MNOŽSTVO ĎALŠÍCH KNIH PLNÝCH SVIATOČNÝCH POCHÚŤOK NÁJDETE U NÁS V KNIŽNICI.

Knižnica na facebooku

KJKK

Knižnica Jána Kollára sa snaží svojim čitateľom čo najviac priblížiť aj v čase, kedy je zakázané organizovať „živé“ podujatia. Pracovníci knižnice sú stále aktívni na našej facebookovej stránke, kde neustále zverejňujú množstvo príspevkov, článkov, hier, či čítaní. Z decembrovej ponuky pre Vás vyberáme:

Mikulášske čítanie - 4. 12. o 17.00 h.

Regionálna osobnosť: Bedrich Gayer - 10. 12. o 10.00 h.

Vianočné pečenie z jablák - 14. 12. o 14.00 h.

Voňavá korenina klinčeky - 21. 12. o 14.00 h.

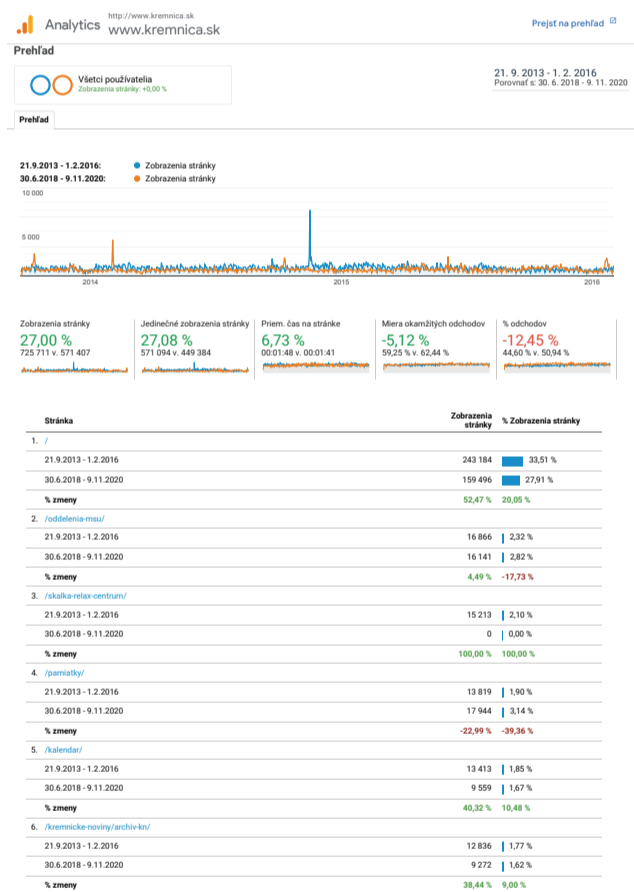
Otvorený list poslancom

Vážení poslanci,

v ostatnom príhovore primátora mesta v Kremnických novinách som sa dočítal, že mesto pripravuje novú webstránku a v programe najbližšieho zasadnutia mestského zastupiteľstva je bod Štatút Kremnických novín. Keďže som autorom pôvodného štatútu a niekoľko rokov som administroval stránku kremnica.sk, dovoľte mi vyjadriť svoj názor. Pomocou dát nástroja Google Analytics som porovnal návštevnosť súčasnej webstránky mesta s rovnako dlhým obdobím z éry primátorky Balážovej. Kým v minulosti mala stránka za 863 dní 725 711 zobrazení, aktuálne je to len 571 407 zobrazení. (Príloha 1)

Prečo návštevnosť stránky klesá? Porovnaním layoutu stránky z roku 2016 a súčasným je zrejme, že v minulosti stránka návštevníkom ponúkala oveľa viac možností na kliknutie ako dnes. Layout webu éry Balážovej si za svoj predobraz vzal dynamický spravodajský web. Zámerom bolo ponúknuť toľko zaujímavého obsahu, aby Kremničania mali dôvod kliknúť si naň aspoň raz týždenne, aby sa vždy dozvedeli niečo nové. Aby mohli diskutovať. Predobrazom súčasnej webstránky je strnulá šablóna poskytujúca iba povinne zverejňované informácie.

príloha 1

(Presne ako zastaralá šablóna spoločnosti Weby group, s ktorou chce mesto na novom webe spolupracovať.) V minulosti bola angažovanosť žiadaná, dnes stránka možnosť diskutovať Kremničanom neponúka. (Príloha 2)

Odpovedou na otázku, prečo klesla návštevnosť webu o vyše 150 tisíc zobrazení, je teda zrejme. Menej obsahu vygeneruje nižší záujem. Analýzu by si zaslúžili aj Kremnické noviny, svoj vlastný názor si však čitatelia môžu vytvoriť každý mesiac sami. Podľa môjho názoru analogicky k webu klesla aj čítanosť novín. Sú totiž obsahovo vyprázdnené a

príloha 2

Minulosť

8. 2. 2015

5 hlavných článkov
4 bannerové pozvánky
3 podujatia v kalendári
7 najnovšie pridaných článkov
7 servisných informácií
8 bannerových odkazov
7 športových článkov
11 ponúk práce
2 fotoreportáže
3 odkazy na články regionálnych novín
1 videoprezenzácia (BAVM)

725 711 zobrazení
(za 863 dní)

Súčasnosť

10. 11. 2020

3 hlavné články
1 bannerové pozvánky
0 podujatia v kalendári
5 najnovšie pridané články
4 servisné informácie
7 bannerových odkazov
0 športových článkov
0 ponúk práce
0 fotoreportáže
0 odkazy na články regionálnych novín
1 videoprezenzácia (živé kamery)

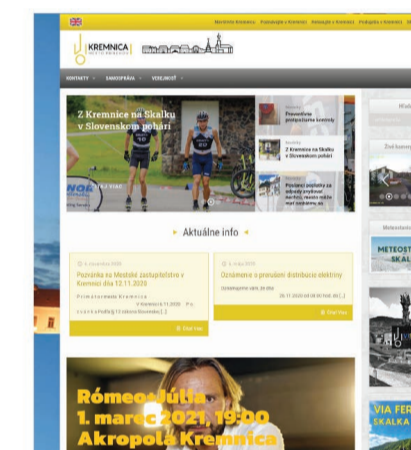
571 407 zobrazení
(za 863 dní)

Budúcnosť

Šablóna spoločnosti Weby group. Jar 2021.

8 servisné informácie

? zobrazení

Kremničanom neponúkajú pridanú hodnotu. Potvrďuje to aj zápisnica zo zasadnutia komisie kultúry, športu a cestovného ruchu z 25. 5. 2020, na ktorej poslanec Vojtko informoval, že „sa ozvali návrhy na zrušenie, ale (bo) na zmenu novín.“

V zásade existujú len dve možnosti, prečo mestské médiá dospeli do stavu, že neplnia svoje poslanie. Budto nekompetentnosť zodpovedných pracovníkov, alebo zámer vedenia mesta. Ja sa prikláňam k druhej odpovedi. Postupná likvidácia všetkých mestských verejnoprávnych platforiem umožní lepšie vyniknúť politickému facebookovému profilu primátora mesta, ktorý sa stal jediným ohlasovateľom noviniek.

Mestský facebook, kedysi dôležitá súčasť komplexu mestských médií, dnes zverejňuje iba úbivé fotky mesta a zdieľa „ďalšie dobré správy“ politického profilu primátora. V platnej smernici je presne definované, na čo má facebook slúžiť: „Mesto Kremnica má zriadený profil na sociálnej sieti Facebook, prostredníctvom ktorého odkazuje na svoju webstránku.“ O nedostatočnosti definície účelu facebookového profilu mesta v platnej smernici sa dá diskutovať a prispôbiť dnešným potrebám. Prijatím nového štatútu však toto čoraz silnejšie médium stratí akúkoľvek reguláciu.

Samotný návrh štatútu ani nemá zmysel hodnotiť. Jednak preto, lebo štatút kladie latku na zem, je bez vízie a ambícií, ale hlavne preto, lebo je takmer jedno, čo v ňom bude alebo nebude. Keď primátorovi roky nič nebránilo porušovať platný štatút (rubrika „Na slovičko“ je flagrantným porušením smernice), bude dodržiavať ten nový?

Väčšina z Vás, vážení poslanci, možnosti, ktoré Vám dnes verejnoprávne médiá mesta ponúkajú, zaručené súčasným štatútom, nevyužívate. Môže sa Vám však ľahko stať, že keď ich vo volebnom roku budete chcieť využiť, budú mestské médiá tak marginalizované, že Vaše poslanstvo alebo inzercia bude mať minimálny až žiadny dosah.

Čo sú to jednotky tisíc eur v niekoľkomiliónovom rozpočte? Málo. Ušetrených 4 000 eur je však práve dosť na to, aby mesto mohlo zaplatiť nový web od spoločnosti Weby group. Ušetrenými peniazmi za okyptenie novín sa uhradí okyptenie webu.

Komunikácia s verejnosťou je dôležitým aspektom verejnej služby všetkých volených predstaviteľov samosprávy. Zvlášť dnes, v dobe hoaxov a konšpirácií, sú verejnoprávne médiá nenahraditeľným zdrojom overených informácií. Nedovoľte zvaliť tento pilier demokracie. Namiesto rušenia médií trvajte na zvýšení ich kvality. Žiadajte zlepšenie informovanosti obyvateľov mesta. Nechota vedenia mesta komunikovať cez verejnoprávne médiá nie je predsa dôvod ich rušiť. Naopak, mali by na tento problém poukázať.

S pozdravom, Silver Jurtinus

Reakcie volených predstaviteľov samosprávy k otvorenému listu

Ondrej Horváth, poslanec MsZ Kremnica

Môj osobný názor je, že webová stránka nebola výnimočne funkčná a prehľadná ani posledné roky, ani roky pred tým. Verím, že jej plánovaná prestavba prinesie želané vylepšenia, sprehľadnenie a koniec koncov sa zvýši aj jej návštevnosť. Čo sa týka obsahu stránky a toho, či tam obyvatelia nájdu, čo potrebujú, je a bude v rukách zodpovedných zamestnancov mestského úradu. Verím, že nový design a administrátorský systém bude myslieť na to, aby sa im obsah pridával ľahšie a štruktúra bola logickejšia. Ku Kremnickým novinám sme viedli diskusie na viacerých stretnutiach komisie cestovného ruchu a na plánovaných krokoch sme sa dohodli. Verím, že nižšia frekvencia vydávania papierových novín bude vyvážená väčším a pravidelnejším množstvom obsahu na stránkach mesta. V neposlednom rade súhlasím s názorom, že mesto by mohlo s občanmi viac komunikovať, informovať o plánoch a o stave rozpracovaných veľkých i malých projektov proaktívnejšie a častejšie. Ideálne aj bez dopytu zo strany občanov či poslancov.

Marián Vojtko, poslanec MsZ Kremnica

Pán Jurtinus je podľa mňa zaujatý a neobjektívny, nakoľko sa mení práve ním stvorený štatút Kremnických novín a Interná smernica mesta číslo 1/2013. Tieto boli v značnej miere spolitizované a navrhnuté s cieľom eliminovať mediálny priestor pre oponentov vtedajšej primátorky. V otvorenom liste pán Jurtinus kritizuje novú web stránku mesta bez toho, aby vedel, aká šablóna bude použitá a ako bude stránka vyzeráť. Mnoho jeho ďalších subjektívnych názorov, ktoré v liste prezentuje sa dá v diskusii vyvrátiť a vysvetliť, avšak toľko priestoru tu nemáme.

Celá zmena, aj webu, aj Kremnických novín sleduje zlepšenie kvality toku informácií smerom k občanovi. Nová web stránka ponúka návštevníkovi jednoduchší a prehľadnejší priestor pre informácie, ktoré dennodenne potrebuje najst. Som presvedčený, že zmeny, ktoré prichádzajú v súvislosti s médiami mesta Kremnica, budú vo všeobecnosti znamenať lepšiu a rýchlejšiu komunikáciu smerom k občanom a návštevníkom nášho mesta, zjednodušia prístup k informáciám a uľahčia vybavova-

nie formálnych záležitostí na úrade. A o to nám v prvom rade všetkým ide.

Popri novinách a webe má mesto profily na sociálnych sieťach, ktoré ponúkajú dostatok priestoru na vyjadrenie názorov a diskusiu, ktorá pánu Jurtinovi chýba na web stránke. Musíme si uvedomiť, že aj mediálna oblasť sa dynamicky rozvíja a čo bolo „moderné“ a aktuálne pred 10, či 7 rokmi, dnes už nepostačuje. Pri existencii sociálnych sietí by mali oficiálne obecné médiá plniť základnú, jednoduchú a prehľadnú informatívnu funkciu, naplňujúcu legislatívne očakávania.

Martin Novodomec, poslanec MsZ Kremnica

Sledujem mestské médiá, tak noviny, ako aj webovú stránku dlhodobo a počas môjho poslancovania som viackrát vystúpil k tejto téme. Nepovažujem sa za odborníka, skôr čitateľa/užívateľa, ktorý viackrát porovnával kremnické médiá s médiami iných miest. Žiaľ tak, ako som písal pred mesiacom, že mesto upadá, médiá v Kremnici sú živým odrazom a dôkazom tohto nelichotivého stavu. Mestské noviny, by mali byť infor-

pokračovanie zo strany 10

mačným mesačníkom samosprávy, ale informácií o dianí v samospráve, pripravovaných a realizovaných aktivitách mesta, o činnosti mestského zastupiteľstva je veľmi málo. Mestské noviny, čo sledujem iné samosprávy, sú prevažne o témach samosprávy, pretože sú to mestské noviny a nie školské, ani kultúrne ani športové mesačníky. Áno, však môžu nazrieť do každého kúta nášho mesta, ale podstatná téma je jasná a nemenná. Veľmi kriticky hodnotím rubriku „Na slovíčko s primátorom“. Pred 2 rokmi som predniesol uznesenie o vyššej informovanosti poslancov zo strany vedenia mesta o aktivitách v meste. Nie preto, aby bolo o čom „klebetiť“, ale preto, aby moje rozhodovanie bolo, čo najviac v prospech budúcnosti mesta. Dostala sa mi vlna kritiky, podnet prokurátorovi, zákony to nedovoľujú, s výsledkom, že sa mám pýtať a dostanem zodpovedané. Moje interpelácie, e-mailové otázky, či uznesenia sú často bez odpovede aj dlhé mesiace, ale v rubrike sa dozviem mnohokrát aj o takých veciach, o ktorých poslanec ani len netušil. Noviny by mali byť mesačníkom samosprávy, nie prezentáciou vedenia mesta a informácie majú poslanci dostávať v čo najširšej miere a aktuálne. Webovú stránku som otvoril pred nejakým časom na mestskom zastupiteľstve, že tam často chýbajú aktuálne veci, reklamy na akcie sú niekedy niekoľko dní staré. Na stránke sa nepracuje profesionálne, mnohé veci sú „stariny“, niekde neaktuálne a tiež niekde neaktualizované dokumenty. Pre občana je stránka neprehľadná a neposkytuje mu kvalitu informácií, čo mestská stránka obsahovať má. Nebudem viac písať, len si pozrite stránky napr. Banskej Štiavnice, Zvolena, či Novej Bane a sami si porovnajte. Silvera Jurtinusa som pred 2 rokmi navrhol do kultúrnej komisie, pretože ho považujem za odborníka na oblasť médií a propagácie mesta. Nebol zvolený niektorými poslancami, čo dnes hodnotím ako chybu.

Radovan Junas, poslanec MsZ Kremnica

Myslím, že otvorený list Silvera Jurtinusa je zaujímavou analýzou a kompetentným pohľadom na

komplex mestských médií. Určite je hodný zamyslenia, reakcie a aj inšpirácie. Je potrebné, aby webstránka mesta nebola len strohou povinnou nástenkou, ale živou občianskou platformou. Čo sa týka Kremnických novín — nový model s nižším nákladom ich tlačenej formy a distribúciou na vybraných miestach (nie paušálne do každej domácnosti) znamená zníženie finančných nákladov a adresnosť pre naozajstných záujemcov. Na druhej strane bude zrejme do určitej miery znamenať pri znížení čitateľského záberu aj zníženie informačného i reklamne — propagačného potenciálu. Potrebný je spravodlivý a nepredpojatý prístup pri uverejňovaní príspevkov. S tým mám aj vlastnú nie úplne pozitívnu skúsenosť. Treba povedať, že aj za predchádzajúceho vedenia a redakcie. Žijeme v malom meste, našťastie je v ňom ešte dosť aktívnych občanov. Aj poslanci (aktuálni či potenciálni) sú angažovaní v športe, kultúre či iných oblastiach. Majú myslím právo primerane a bez zbytočných obštrukcií v svojich príspevkoch informovať o aktivitách z týchto oblastí. Nemali by byť braní ako „podozriví“. Asi ešte dôležitejšie ako formálne ukotvenie mestských médií je zrejme korektný, ústretový a transparentný prístup všetkých zúčastnených — redakcia, vedenie mesta, prispievateľa.

Treba zachovať verejnoprávny charakter komplexu mestských médií. Želajme a vyžadujeme si spoločne aktívnu redakciu s proporcionálne vyváženými informáciami — s rôznymi pohľadmi na aktuálne témy.

Alexander Ferenčík, primátor mesta Kremnica

Porovnávať čísla návštevnosti z obdobia, kedy bol de facto jediným komunikačným kanálom web kremnica.sk s obdobím, kedy komunikujeme aj cez visitkremnica.com, facebookové profily mesto kremnica a visit kremnica, je opäť snahou dostať sa k číslam, ku ktorým sa dostať chce. Takisto hodnotiť šablónu webu bez skutočnej znalosti vizuálu je scestné a neprofesionálne. Zmena vizuálu stránky je vec, ktorú prináša vývoj a doba. Tak tiež jej hodnotenie bude vždy subjektívne a určite

sa nájde niekto, komu nebude úplne vyhovovať. Treba však povedať, že pri všetkých informáciách, ktoré má oficiálna stránka obsahovať, nebude jej štruktúra nikdy jednoduchá.

V dobe, kedy bol jediným zodpovedným za vydávanie Kremnických novín Silver Jurtinus si toto periodikum vyslúžilo prezývku „balážoviny“, čo bolo určite hodnotením ich objektívnosti. Vhodnosť a to, či budú príspevky zverejnené alebo nebudú bolo výlučne na jeho rozhodnutí. Aj na základe tohoto prístupu sa naše pracovné cesty rozišli, za čím si aj s odstupom času stojím ako za správnym rozhodnutím.

Ako skúsený novinár by Silver Jurtinus mohol hodnotiť nielen titulok úvodníka (na slovíčko s primátorom), ale aj jeho obsah, ktorý je obvykle sumárnym zhrnutím faktov od predchádzajúceho vydania Kremnických novín bez mojich subjektívnych hodnotení či názorov. Mňa skôr zaráža skutočnosť, keď v priestore pre volených predstaviteľov samosprávy sú prezentované neúplné, skreslené alebo čiastkové informácie, ktoré ma osočujú, ale tiež nemám priestor na reakciu na takýto príspevok. Ale to už je z jeho novinárskeho pohľadu pravdepodobne v poriadku.

Štatút novín ostáva de facto v pôvodnom znení Silvera Jurtinusa, menia sa formálne veci (viac v samostatnom článku) preto nechápem ani konštatovanie o „kladení latky na zem“.

Už v čase jeho pôsobenia na mestskom úrade som bol terčom jeho útokov, že mestské médiá využívam na vlastnú prezentáciu, preto od roku 2014 pre komunikáciu s Vami využívam prioritne facebookový profil, ktorý tvorím autorsky sám, na vlastné náklady a zverejňujem na ňom všetky relevantné informácie.

Na záver teda poviem, že jeho snaha o objektivizáciu je opäť subjektívna a osobná, najmä vo vzťahu ku mne a k poslancovi Marianovi Vojtkovi. Podotýkam, že som nebol ani iniciátorom zmien ani som sa nijako neúčastnil na modifikácii štatútu či zmien vo vydávaní Kremnických novín.

Kremničania v konečnom pohárovom hodnotení na kolieskových lyžiach

Jozef Mecele, foto: Ivan Čillík

Slovenský pohár v behu na kolieskových lyžiach dorastu, juniorov a dospelých mal v tomto roku 4. kolá — v júli v českých Velkých Karloviciach (klasicky s hromadným štartom), v auguste v Závažnej Porube (klasicky súpaž s intervalovým štartom), Látkach (voľne s hromadným štartom), v septembri v Kremnici (klasicky s intervalovým štartom). Lyžiar a lyžiarka MKL Kremnica vynechali účasť na 1. kole. Plánované majstrovstvá Slovenska v Gerlachove v októbri sa neuskutočnili z dôvodu opatrení proti koronavírusu.

Poradie v konečnom hodnotení:

Ml. dorastenci (7 hodnotených):
1. M. Stankoviansky (KBL Jasná Lipt. Mikuláš), ... 4. Adam Mazúr (MKL Kremnica)

Ml. dorastenky (10): 1. L. Baculíková (ŠKP Banská Bystrica), 2. — 3. Laura Roglová (MKL Kremnica)

St. dorastenci (10): 1. Matej Horniak (MKL Kremnica)

St. dorastenky (9): 1. V. Bukasová (BK Opalisko Závažná Poruba)

Muži a juniory (16): 1. J. Koristek (Ski Team Jaše Látky), 4. Damián Cesnek (ŠKP Žilina, bývalý pretekár MKL Kremnica), 7. Denis Tilesch, 10. — 11. Matúš Oravec (oba MKL Kremnica)

Ženy a juniorky (12): 1. Alena Procházková (LK Slávia Ekonom UMB Banská Bystrica), 2. Barbora Horniaková, 4. Tímea Mazúrová (obe MKL Kremnica)

Biela stopa bude v r. 2023 aj Majstrovstvami Európy

Jozef Mecele, web SLA, foto: Ivan Čillík

Masové podujatie v diaľkovom behu na lyžiach Biela stopa Euroloppet Champion Race dostala v predstihu k 50. výročiu darček. V roku 2023 budú na Skalke pri Kremnici ME v behu na lyžiach. Rozhodla o tom Európska federácia lyžiarskych maratónov EUC.

EUC každoročne usporadúva ME v lyžiarskom maratone v kategórii Popular Races. Na Kongrese 30. - 31. októbra 2020, ktorý bol realizovaný prvýkrát v histórii online, delegáti jednohlasne rozhodli o konaní tohto významného podujatia v prospech osláv — Bielej Stopy. Organizačný tím v spolupráci so Slovenskou lyžiarskou asociáciou pomaly začínajú s prípravami na polstoročnicu. Predseda TJ Biela stopa Slavomír Hruza povedal: „Túto správu sme prijali s potešením, máme dlhoročné skúsenosti s organizovaním hromadných bežeckých pretekov a som

presvedčený, že usporiadatelia sa zhostia tejto výzvy na výbornú. Verím, že tradičné slovenské podujatie oslávime všetci spoločne a hlavne v zdraví.“ Prezident SLA, Ivan Ivanič dodal: „Veríme, že situácia s ochorením COVID 19 bude už v tom čase stabilizovaná a nebudú žiadne prekážky, aby oslavy prebehli dôstojne s čo najväčším počtom účastníkov.“ Organizátorom podujatia Biela stopa je TJ Biela stopa z Kremnice. Biela stopa má miesto v kalendári FIS a je súčasťou renomovanej série pretekov Euroloppet. Pre Slovenskú lyžiarsku asociáciu je na listine významných podujatí. Biela stopa už bola súčasťou Majstrovstiev Európy v r. 2011 spolu s podujatím vo Francúzsku La Transjurassienne. V r. 2014 bol tiež plánovaný európsky šampionát na Bielej stope, avšak podujatie bolo z dôvodu nedostatku snehu zrušené.

RIADKOVÁ INZERCIA

Profesionálne tepovanie posteľných matracov, stoličiek, sedacích súprav, kobercov a interiéru áut. Likvidácia roztočov.
0917 921 356

Predám novú pascu na líšky, rozmer 140/60/40cm, cena 95 euro.
Tel.: 0907 181 800.

Kúpim staré medaily, plakety, odznaky, vyznamenania, mince.
Kontakt: 0904506160 (SMS, WhatsApp, Viber), mincestor@pobox.sk.

MESTO KREMNICA HĽADÁ KRONIKÁRA MESTA.

PRACOVNÝ POMER: NA DOHODU
ODMENA: 11,47 € V HRUBOM ZA NAPÍSANÚ STRANU

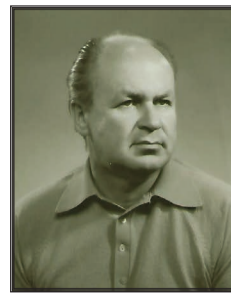
BLIŽŠIE INFORMÁCIE NA TEL. ČÍSLE 045/228 97 45,
ALEBO OSOBNĚ NA MESTSKOM ÚRADE
V KANCELÁRII Č. 7.

Spomíname na svojich blízkych

Zmĺkli ústa, srdiečko prestalo biť, nebolo lieku, ako ňu zachrániť.
Osud ti nedoprial s nami dlhšie byť,
no v našich srdciach budeš stále žiť.
29. 11. 2020 uplynulo 15 rokov, čo nás navždy opustil
naš manžel, otec a starý otec

Ivan Nemečkay.

S láskou spomínajú manželka Júliana, dcéra Jana, syn
Igor a vnúčatá Petra a Tomáš.

Dňa 27. novembra 2020 uplynie 5 rokov čo nás navždy
opustil manžel, otec, starý otec, brat, svokor, švagor

Ján Priwitzer.

S láskou, úctou a vďakou za všetko, čo nám
odovzdal, spomína manželka a synovia s rodinami.

Človek odchádza, ale všetko krásne, čo nám dal, ostáva v nás.
V tomto roku si pripomíname 10. smutné výročie
úmrtia našej milovanej manželky, matky, starej matky

pani Zdenka Polačková.

Kto ste ju poznali, venujte jej tichú spomienku. S láskou
na ňu spomína manžel, dcéra a syn s rodinami.

21. októbra uplynul rok, čo nás navždy opustila naša
drahá mama, stará a prastará mama

Helena Korienková.

S láskou spomínajú syn, sestry a švagriná s rodinami.

Cena: 7 €

2021
KREMNICA
objektívom Ivana Čillíka

KALENDÁR 2021
V PREDAJI

V

Kultúrnom a informačnom
centre mesta

Priatelia, pridajte sa do celoslovenskej zbierky

*Kolko lásky sa zmestí
do krabice od topánok?*

Potešíme tieto vianoce seniorov, ktorí nečakajú od nikoho darček
vyčaríme tak úsmev a zahrejme pri srdci nezištným činom

Naplníme spolu čo najviac darčekových krabíc, napríklad s:

- niečím voňavým (sprchovací gél, šampón, sprej, tekuté mydlo, vlhčené obrúsky, ...)
- niečím sladkým (bomboniéra, čokoláda, cukríky, ...)
- niečím slaným (chrumky, keksy, ...)
- niečím teplým (káva, čaj, ...)
- niečím na čítanie (krížovky, časopis, kniha, ...)
- niečím na pamiatku (pohľadnica, kresba, hrnček, pohár, drobnosť čo poteší, ...)

Zabalte zvlášť spodok a vrch krabice a medzi 23.11. - 6.12.2020 odovzdajte kontaktnej
osobe najbližšie k vám. Celý zoznam nájdete online na kolkolasky.sk
Obdarovaní budú klienti domovov dôchodcov, pre ktorých to bude možno.
Jediný darček tieto vianoce. Vložte preto do krabice aj kúsok svojho srdca.

Ďakujeme!

Aj tento rok prebieha krásna akcia pre seniorov v
domovoch dôchodcov
a Kremnica sa opäť s radosťou zapojila.

Zberné miesto je na

Mestskom úrade v Kremnici
v pracovné dni od 23. 11 do 6. 12. 2020.